Ч. 83 (11.336). Львів, пятниця 13. квітня 1928. Resztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

У волинській, тихій стороні...

Львів, 11. квітня 1928.

В „Слов-і Польск-ім" у відділі „Життя Волині" стрічаємо такий причинок до того „життя":

„З кінцем минулого місяця закрито в Ковлі і **в цілому ковельському повіті** діяльність русинського товариства, здогадно (жеколо) культурно-освітнього, а в суті політично-партійного „Просвіта" з причини незгідної зі статутом діяльности. Одночасно годиться додати, що на місце „Просвіти" **вже повстають на цілій Волині філії нового товариства під назвою „Основа", яке не зраджує протидержавних тенденцій**".

Відомість не нова. Ще перед місяцем подавали ми вістку про розвязання „Просвіт" в Дубенщині, Луччині та Ковельщині. Отже фактично нічого нового. Бо старими вже є такі факти. На Волині розвязують „Просвіти" і то поголовно. Одним почерком пера заряджується розвязання повітової „Просвіти" (яка на Волині є найвищим освітнім центром), а одночасно наступає розвязання всіх філій-читалень по селах. Із хвилею розвязання „Просвіти" в Дубні чи Ковлі автоматично перестає існувати вся сітка „Просвіт" у повіті. Мотиви розвязання є дуже прості. Універсальним мотивом розвязання, мотивом — так скаватиб — вульґарним, загально принятим у польській публіцистиці є закид „антидержавности". Спеціяльними закидами і мотивами є „партійність" і „політичність" волинських „Просвіт", а дальше підозріння або навіть „ствердження" зловживань на грошевому підкладі. Словом: основою розвязування є незгідна зі статутом діяльність".

Поруч тих старих відомостей, які зовсім в умовах нашого життя в межах сучасної польської держави не викликують у нас надзвичайного здивування, є й річи нові. На *місці* закритих „Просвіт", як гриби по дощі повстають нові культурно-освітні товариства під назвою *„Основа"*, які вже „не зраджують протидержавних тенденцій". Новим у тій цілій справі є факт повставання нових товариств, які сутньо ріжняться від попередніх „Просвіт". А ріжняться вони перш усього назвою: замісць назви „Просвіта" вводиться назву „Основа" замісць „протидержавн." тенденцій мусить у них проявлятися продержавні.

Ось як представляються справи. Не знаємо тільки конкретно, хто саме веде ту акцію основування „Основ". Розгляньмо цю справу: Вже з довшого часу ходили чутки про окремі наміри проурядових чинників у відношенні до Волині. Від першої хвилі приєднання українських земель до новоповсталої польської держави приноровлено окремі прийоми до Волині, а окремі до Галичини. Всі польські політичні чинники оцінили Волинь як *дівичу країну*, у відношенні до якої всі можливости є добрі. Суто-українська Волинь — повинна стати забором польського духа. Всі польські партії до пепесівців включно не лише перестерігали волинців, але просто погрожували їм, що всяке єднання з галичанами є актом ворожим у відношенні до польських чинників. Іншими словами: кордон між Волинню і Галичиною мусить бути втриманий за всяку ціну. Не лише втриманий, але ще й відповідно розбудований. Польська школа, польська зверхня культура на тій дівичій землі, окремі товариства, окремі їх централі, — все те є найкращою запорукою втримання „сокальського кордону". Одним з важних кроків в напрямі тієї політики **"divide et impera"** є не допустити до обєднання між волинською і галицькою інтеліґенцією. Тому сепарація чи втримання сепарації від Львова це основне завдання польської політики. На жаль, наша нечисленна волинська інтеліґенція якось підсвідомо йшла по лінії цеї політики. Замісць Львова центром української Волині стала Варшава. Там видається українські ґазети для Волині, звідтіля українська інтеліґенція черпає духові цінности, там подається волинська молодь на студії, не лише на православний теольоґічний факультет, але й на університет, там вкінці находиться центр православної церкви.

Це роздвоєння волинської інтеліґенції, її сентимент до Львова і фактичну тягу до Варшави, знаменито використала польська політика і недавно завдала удар самостійним емансипаційним змаганням Волині, розвязуючи „Просвіти". Проурядові чинники постановили за всяку ціну продовжувати послідовно своє первісне наставлення у відношенні до Волині. В першу чергу під прапором втримання „сокальського кордону" переведено вибори, опісля розвязано „Просвіти", а тепер під прапором „одинковичів" українського походження засновується „Основи". Очевидно, це тільки перший крок, за яким підуть інші на полі політичнім, культурнім й економічнім з остаточною метою витворити на українській території під Польщею два окремі, ворожі до себе народи на зразок передвоєнних сербів і хорватів: православні українці (на зразок сербів) і католицькі русини (на зразок хорватів).

Зайвим було би вказувати, яка небезпека криється в цій акції польських чинників. Байдужність з нашого боку до волинських метаморфоз може справді довести до фатальних наслідків. Нашим обовязком протиставитися всім польським заходам у напрямі втримання і неперехідности „сокальського кордону" під кличем: всесторонним центром української території під Польщею є Львів.

З Української Академії Наук.

(Допис з Києва.

Київ, 2. квітня 1928.

Загальна увага звернена тут від довшого часу на Всеукр. Акад. Наук і на перевибори Президії по новому статутові. Вам, певно, відомо, що в грудні, мин. року й січні ц. р. переводив Нар. Ком. Освіти ревізію ведення справ дотеперішньою Президією. Ревізію доручено голові Української Науки Юр. Ів. Озерському і Біликові. Гром. Озерський мав на меті при цій нагоді підготовити справу перевиборів. Дотеперішня Президія урядує в дійсности від р. 1923 без вибору, бо її тоді провалено, а висловлено тільки довіря за попередню роботу. Скористали із цего члени Президії і урядують аж по сьогоднішній день.

Годі переповідати вислід ревізії в деталях. Закидується Президії, що не вміла створити сприятливої для праці атмосфери і довела до утворення державної, ревізійної комісії, не маючи ні одного протоколу засідання за пять років. Коли гром. Озерський запитав на прилюдному засіданні, чи Президія готова обняти керму усієї наукової роботи по цілій Україні, дістав відмовну відповідь. На питання, яка є ріжниця між Президією й управою (за обі функції побирала Президія значні місячні платні), члени Президії не вміли дати відповіди. Декрети Раднаркому виясновано незгідно з їхнім дійсним змістом. Загально впадало в вічі, що останніми часами форсувала Президія на членів Академії російських учених. Запікавився цею справою Наркомос і одного з них, крайно правого, що вже переїхав був до Києва, не затвердив, і він повернувся во своясі над Неву. Була думка у Президії провести в члени Академії київського фізика Де Менча, крайно правого, а як провірила ревізійна комісія, на основі документів, стояла Президія у звязку з Ленінградською Всесоюзною Академією наук, спеціяльно з її правицею і погоджувалась навіть інтернувати в Ленінграді українських академиків, як її членів. Ціль була ясна. Президія хотіла затримати владу в своїх руках і опертися на російських учених. На ділі добилась вона їх повної підтримки. Підтримують її також деякі українські академики, два з них із чисто матеріяльних причин.

Якби справа з іменуванням йшла дальше так як досі, то прийшлосьби Всеукр. Академію Наук — українізувати, тим паче, що численні члени росіяни уживають виключно російської мови, хоча перед урядом запевнюють, що працюють для української культури, але їх від цього віттручують. Членів Академії поділила президія на два відділи „друзів" і „недрузів". Для „друзів" є всяка підтримка, справляється гучні ювилеї з богатими виданнями, — на „недрузів" накладається великі податки за помешкання і насильно їх стягається, погрожується юрісконсультами, стримується платні для їх співробітників, відмовлюється участи в ювилеях, або грошей на ювилейні видання і т. п. Успіхи має Президія тому, бо з одної сторони „неодмінно" складає урядови заяви льояльности і компліменти, з другої оглядається за підтримкою у правих, російських колах. І Богу свічка і чортові огарок! Всеж таки є надія, що Академія затратить обличя приватного підприємства теперішньої президії, а стане всеукраїнською державною і громадською інституцією.

Про збірку творів народнього мистецтва

(Лист до Редакції.)

Моя акція в напрямі збірки творів українського народнього мистецтва добре відома читачам „Діла" ще з попередніх літ. Бо завдяки прихильности Редакції, яка зволила друкувати тричі мої програмові статті на тему колекціонування головно вишивок і писанок, наше громадянство оцінило як слід ці заміри й видатно помагає у веденні важної праці. Зокрема в останньому році одержував я такі численні докази якнайкращого зрозуміння справи, що з тим більшим одушевленням продовжую її.

Для необізнаних із програмою повторюю ще раз її основні точки. З уваги за непригожі умовини економічні або під неґативним впливом псевдокультури міста вироби домашнього промислу стають у нас чимраз простіші, а то й зовсім щезають. Загально відомі випадки цілковитого безділля під тим оглядом у деяких селах, а подекуди і в цілих повітах. Понехання звичаю крашення великодних яєць, всупереч давній традиції, веде за собою звичайно занедбання в царині вишивок (про що свідчать деякі місцевости на Поділлі). З одного боку отже стрічаємося тут з проявами занепаду мистецьких форм, в інших випадках знова із доказами упрощування тих форм, а врешті там, де вірні звичаєві селяки плекають дальше свій промисл, бачимо часто масове введення зовсім нових мотивів, при елімінуванні старих. Еволюція в національному артистичному життю є вельми пожадана, одначе вона вимагає збереження слідів поодиноких етапів даного стану. На жаль — у нас цього нема, ми не лише не можемо виказатися наскрізь давніми зразками (спеціяльно з писанках) але й легкодушно нищимо дуже вартісні повітні річи. З тих причин я рішився зібрати всі вартісні твори українського народнього мистецтва з метою дослідження їхніх декоративних елементів у науковому значінні та відтворити їх в якнайкраще виданих альбомах. Таким чином хочу зберегти виявні предмети домашнього промислу перед затратою і для наслідування традиції, відтак бажаю дати можливо повний образ нашого артистичного придбання і проєдавати ним невмірущу, творчу силу цілого народу. Але одній тільки людині це все неможливо зробити. Саме тому звертаюся до цілого громадянства з проханням збирати потрібний матеріял, головно вишивки і писанки, як також подавати інформації про виконання поодиноких предметів. Кожний, хто рад мені помогти, зволить ласкаво зголоситися під адресою: Дамян Горняткевич, артист-маляр, Станиславів, ул. Монюшка ч. 9, а тоді одержить точні вказівки і кеестіонар щодо ведення праці. Незалежно від цього подаю вже сьогодні низку рад для тих, котрі хотілиб негайно взятися до діла.

Писанки (не галунки) слід вибирати й перш усього цитомі для даного села. При тасі, які є місцевого походження, [illegible] давні взори, т. зв. „старосвітські", представляють для мене більшу вартість, хоч й новітні бувають дуже цінні. Кожну писанку [illegible] треба завинути в мягкий папір (добре є [illegible]

Pr. 2/9/28. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927. poz. 398 Dz.Ust. Nr. 45 dokonane dnia 3 kwietnia 1928 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma pt. „Dilo" Nr. 76. z dnia 4 kwietnia 1928. z powodu że zamieszczony w tem czasopiśmie artykuł pt. „Dwi syły" zawierał znamiona zbrodni z § 65 a) ustawy karnej b) oraz wydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia. — Lwów, dnia 6. kwietnia 1928 r.

Göttinger.

вимити його в руках), опісля на тому папері прохаю занотувати місцеву назву її, а врешті покласти так охоронені одну побіч другої верствами у вистеленій сіном або січкою скриночці (деревляній). Побіч цього прохаю спитати місцеву писанчарку: 1) якими барвами вона малювала їх; 2) чи істнують які звичаї або обряди, звязані з призначенням великодних яєць; 3) чи заховалися перекази й легенди про крашення писанок.

Вишивки найкраще збирати старі, зношені, які в більшій скількости находяться скрізь усюди. Наші селянки позбуваються їх радо за невеликий гріш, а то й даром, призначуючи такі зужиті устав ки дуже часто до — закладання каглів в печі! Тим-же легше дістати їх у тих місцевостях, де заводить новий тип гафтів; тоді старі — як „немодні" — йдуть на загладу. Міжтим такі давні зразки є вельми цінні для дослідів, бо вони заховали здебільшого первісні орнаментаційні мотиви. Але й повітні писанки і вишивки є рівнож вартісним добром для мене, оскільки мають чисто питомий характер. Ті новітні вишивки можна відробити на довгому, вузькому шматку полотна одну за другою, знова подаючи точно їхні назви. Зазначую, що не треба відшивати їх у цілости, бо зовсім вистарчає тільки головний фрагмент, одначе так виконаний, щоб давав ясне поняття про цілість взору. Якщо отже вишивка складається з кількох однакових піль (квадратів, ромбів, галузок, квітів), тоді я вдоволюся хочби лише двома однаковими полями, все інше доповнюючи пізніше в репродукції. Розуміється, всякі грошеві видатки в звязку з виготовленням і висилкою предметів поверну безпроволочно на бажання. А назвища всіх співробітників та інформаторів поміщу з правдивою вдячністю в своїй книзі і в кожночасному черговому комунікаті. Одержані зразки — після довершеної праці — зложу до одного з українських музеїв.

Щоб одночасно давати справжній, фактичний звіт з успіхів моїх дослідів, поміщуватиму на основі зібраного матеріялу статті на теми нашої орнаментики покищо в двох львівських журналах: „Нова Хата" і „Світ". Вони будуть основою до справжньої великої студії, про яку я згадав вище.

На закінчення складаю сердечну подяку всім, що в останньому році збільшили так щедро мою дотеперішню колекцію. Перш усього дякую щиро Вп. П. Евдокії Стаховій в Лазарівці за її ласкаву поміч словом і ділом; вона помістила торік у „Жіночій Долі" свою рівну статтю, накликуючи передплатниці цього журналу до збірки творів народнього мистецтва для моїх цілей. Попри те, я одержав від неї 76 давніх вишивок із Лазарівки (пов. Бучач) музейної вартости. Опісля дякую п. Анні Лабачівній в Олієвій за дуже цінну збірку (40 чисел) прегарних вишивок із Городенщини та Заліщиччини, з яких велика часть має поверх 60 літ! Дальше дякую п. Луцеві Берладові, студ. прав у Видинові, за досі призбирані вишивки (42 примірники) з цілого снятинського округа, а враз із тим за його незвичайно старанно виконані мальовані копії гаптів. Дякую рівнож п. Евгенії Лепківній у Кракові за звір вишивок із Херсонщини та поміч у придбанні уставок з околиць Києва й Буковини, а п. Наталії Лепківній у Празі за збірку писанок чеських і моравських для порівняної студії з українськими. Відтак я одержав ще низку вишивок з Колодіївки й Підлужа (пов. Станиславів) — дар п. Ніни Попелівної, збірку прекрасних, високої вартости писанок із Космача (Гуцульщина) — дар п. Льоні Герасимовичевої у Львові, колекцію писанок із Колодрібки над Дністром — дар о. Романа Жолкевича й вибрані крашанки з Гостинного (Волинь), прислані о. Іваном Которовичем. Накінець надіслала мені п. Теодозія Котис, учителька, писанки з Чистогорбу (Лемківщина), д-р Богдан Питляк вартісну колекцію крашанок із Жабя, а п. Роман Сімович збірку писанок із Рожнова (пов. Снятин). Всім їм щира дяка.

Д. М. Горняткевич.

За океаном.

Ювилей найстаршого українського товариства в Америці.

З кінцем лютого святкувало найстарше українське товариство в Злучених Державах, Братство Івана Хрестителя в Олифанті, 40-літній ювилей свого істнування. З цієї нагоди відбувся святочний концерт і бенкет. Концерт відбувся поважно і в ньому взяло участь велике число українських переселенців не лише місцевих, але й замісцевих. Варто зазначити, що місто Олифант має управу, зложену виключно з українців.

Попис учеників Музичної Студії ім. Леонтовича в Ню Йорку.

Дня 22. лютого відбувся у великій салі Українського Робітничого Дому в Ню Йорку концерт Музичної Студії ім. Леонтовича. Студію веде наш музик і композитор М. Гайворонський. В концерті взяли участь: Український Робітничий Хор ім. Леонтовича, співачка п. Корнатова, артист-співак Швець і артист Аловський, а крім того виступав діточий хор української школи з 3-ої вулиці враз з орхестрою студії. Концертові точки переплітали пописи учеників Студії. Простора саля була виповнена публикою і дітворою. Вже з того видно, що Музична Студія ім. Леонтовича зєднала собі симпатію серед ню-йорських громадян. Поодинокі концертові продукції випали зовсім удачно. Музична Студія сповняє своє завдання солідно і ми можемо побажати їй зі щирого серця ще більшого розвою. В Ню Йорку місця доволі і є широке поле до праці для всіх людей широї волі. Треба нам тільки совісних робітників і знавців діла. І ми певні, що кожна совісна праця буде тішитися в Ню Йорку такою самою симпатією, як і Студія ім. Леонтовича. На концерті виступав п. Гайворонський в потрійній ролі: як керуючий Студією, як диригент і як композитор. І за працю на всіх тих ділянках найшов загальне признання у присутної публики. („Свобода")

З Українського Народнього Союзу.

З кінцем січня ц. р. мав У. Н. Союз 32.477 членів. З того повнолітніх 20.049, дітей 12.428. З кінцем грудня 1927 р. було в У. Н. Союзі 32.308 членів.

На відбудову Народнього Дому в Тисьмениці.

З американської „Свободи" довідуємося, що комітет тисьменичан в Америці зібрав на відбудову Українського Народнього Дому в Тисьмениці, який погорів перед кількома роками, суму 3.126.68 долярів. Ця жертволюбивість американських тисьменичан заслуговує на повне признання.

Спомини Вол. Кедровського.

В американській „Свободі" друкує спомини з історії революції на Вел. Україні б. український дипльомат, тепер співробітник тієїж „Свободи", інж. Володимир Кедровський. Спомини ці закроєні на широку скалю і є одні з цікавіших про життя й відносини на Великій Україні в рр. 1917-18, що появилися у нас в останніх роках.

Політичний рух у краю.

Посольські віча в Стрию.

Зараз по проголошенні висліду соймових виборів в Стрию, які дали нам в цьому окрузі чотирьох українських послів, відбулося в четвер 8. березня в стрийськім „Народнім Домі" перше величаве посольське віче. Саля не могла примістити людей. Зійшовся хліборобський нарід з цілого повіту, поверх дві тисячі душ. Явилося усе українське стрийське міщанство й робітництво та українська інтелігенція з міста й сіл. Зібрані виповнили салю, сусідні кімнати й коридори „Нар. Дому". Проводив зборам о. А. Пеленський з Лисятич. Повитаний гучними оплесками посол Остап Луцький виголосив прекрасну промову, яка була великим гимном на честь українського населення в 52 виб. окрузі та його перемоги. Віче сердечно привитало посла д-ра Блажкевича, який зясував йому хід виборчої боротьби в Дрогобиччині. Промовляли: д-р Гарасцнів, о. Пеленський і голова „Міщ. Бесіди" Івашків. Покінчилось віче відспіванням нац. гимну. Від початку до кінця визначалось воно глибокою і радісною повагою і було якби національним богослуженням цілого українського народу Стрийщини з приводу перемоги.

Друге велике посольське віче відбулося **в Стрию 10. квітня.** Точно в 12. год. вже було в „Нар. Домі" щонайменше півтори тисячі селян, міщан і робітників. По докладнім, яснім і дотепнім рефераті посла **Остапа Луцького** про дотеперішню працю українських послів в соймі віче з одушевленням одобрило діяльність Українського Клюбу в соймі і сенаті.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Ех, галичани!...

Тепер мода на всілякі інтервюви — від політичних до непотрібних включно. Кожний, хто тільки виткнув ніс поза сіру масу старається зараз знайти когось, кому дав би відповіди на непоставлені питання.

Говорю і думаю про наш галицько-володимирський загумінок.

Про те, як давати такі інтервюви, напишу в найближчому часі, бо почуваю, що маленький підручник до цього не тільки нікому не зашкодить, але й неодному поможе.

Я здавна горів жалобою інтервюовіи не давати їх, бо до цього я замалий і занезнатний, але просити за них когось.

Свойого часу доскочив я до розмови з небіщиком Бамбулею, нині хочу написати про друге інтервю.

Випадково познайомився я з одним міляком, що вродився, виріс, живе і думає вмерти в волинській тихій стороні.

С. БОГДАН.

Вільно-козацький рух.

(Докінчення.)

Щож це за люди, що повстали рішуче проти московщини і також рішуче пішли до співпраці з Україною й вільними народами Кавказу?

Серед головних їх ідеольогів рахуємо двох кубанців і шість донців. Це не є звичайненькі, сіренькі „заблудшіе козачки", що, як кажуть росіяни, потяглися за українцями самі не знаючи куди й за чим.

Добра половина з них козацькі парляментаристи, старі громадські діячі; більшість бойове старшинство і всі однаково добре володіють і пером і шаблею і звичайною тягою та лопатою, тоді коли це потрібне. Це не є „волостні писарі", яких потягло до міністерських посад в „сміховинних" республиках, як про них писала „Росія". Все це люди інтелектуально сильні, незвичайної енергії, вперті й непохитні в досягненні раз намічених завдань.

Кубансько-чорноморський депутат Ради — п. Гнат Білий, давно відомий самостійник. Те, що він скінчив російський університет і навчав козацьку молодь в реальній школі на Кубані, не перешкоджало йому вести свою працю. Як кубанський посол в Польщі, він встановив міцні приятельські звязки з українськими колами і почав ще в 1921-22 р. видавати „Козацький Голос", часопис самостійницького напрямку. В цій справі йому допомагав молодий талановитий донський старшина, п. Мих. Фролов — полковник української служби, який зі своїм донським полком в рядах армії УНР. прославлявся у боротьбі за визволення України. Його ще у себе на Доні не раз обирало козацтво на ріжні зїзди і до парляменту виявляти козацьку волю: там-же над Доном розпочав він і свою літературну працю.

Донський „мюрат" — кіннотчик якому нема рівного, командант корпусу, ґенерал-лейтнант Стариков, на якого як на Бога покладалося і до якого молилося рядове козацтво, який ніколи ще не був переможений в боях, є і старим громадським діячем і старим, ще далеко дореволюційним письменником. І не лише зі зброєю в руці, але і палкою промовою в „Кругу" — донській козацькій Раді, боронив він волю своєї донської Батьківщини.

Козацький історик Бикадоров, праці якого допроваджують російських „єдінонеделімців" до скаженини, ґенерал ґенерального штабу, відомий і поважаний як фахівець военного діла, старий военний письменник. На Доні він командував корпусом і армією, діяльно працював у „Войскових Круґах" як заступник голови їх і виїхав на еміграцію як містоголова Верховного Круга Дону, Кубані і Терека, на чолі якого опинився після загибелі голови Кругу.

З кубанської старої „лінії" — нащадків донців і українського козацтва вийшов доктор прав, інжинір-економіст С. Федорів — вихованець українських високих шкіл. Цеж кубанська „лінія" дала, світлої памяти, повішеного Денікіном за волю Кубані, члена Ради Кулабухова, пан-отця однієї з Федоровим станиці.

С. Федорів, кадровий полковник, морський воздушний „военспец", він більш як пятьнадцять років працював на сторінках военної і звичайної преси; на самому початку революції палко взявся за українську військову справу з 1917 до 1919-го року пробув на Україні, організуючи повітроплавне діло, яке потім довів він до кінця і на своїй рідній Кубані. П. Білий і Федорів — це будучі українські професори, до чого вони зараз і готовляться.

Поруч з цими, старшими вже літами, росіяни часто „згадують" і молодших „лідерів й ідеольогів". Але ці „молодші" хіба тим „молоді", що вони є ще студентами, по літах своїх вони могли би засідати в кожному европейському парляменті.

Рішучий, прямий поет Колесов так і нищить та бе своїми віршами північних гнобителів. Він був редактором „Козачого Сполоху"; молоді, але також рішучі, Віхляєв і Глазков були отаманами козацьких студентських орґанізацій, вони є перші „революціонери" в кадетськім корпусі та в ґімназії, от всі ті, які терпіли за ідею й наробили чимало клопоту російським „пістунам". От ті „волосні писарі і хвершала", які кують долю ліпшого майбутнього своїх країв; „шлях до Новочеркаську і Катеринодару веде через Україну", кажуть вони.

І віримо, що з допомогою України Вільному Козацтву вдасться провести стрійну орґанізацію вільно-козацької маси, визволити козацтво від забобонів „російського величія" і довести до кінця велике діло визволення рідної Батьківщини. Віримо, що вони поможуть збудувати Великий Державний Союз Півдня, в якому не буде ні „пануючих" націй, ні гнету, а щасливе співжиття вільного з вільним, рівного з рівним, саме так, як в далекій старовині було рівноправне і повноправне все козацтво, по всіх войськах, від Буга до Яіка і від Сойму до Терека.

Цікаво мені було побалакати з ним, бо — віде правли діти — Волинь для нас, це така далека і незнана країна, як... ну... наприклад... лишім порівнання. Одним словом далека і незнана країна.

Мені незвичайно цікаво було довідатись дещо про цю країну і тому дуже зрадів, коли міг про неї дізнатись від „тамтешнього".

Пан Тамтешній прийняв мене ввічливо, а що це було в каварні зтишив трохи голос.

— Ви, пане, з міста Н.? — питаю.

— Егеж! — кивнув головою і оглянувся. А що нікого близько нас не було, додав:

— З самого серця, так сказать, нашої Волині.

— Розкажіть, будь ласка, яке там у вас життя?

— Наладнується, нічого собі.

— А товариства українські є?

— Маються, чому ні! Усякі: і гімназія і „Просвіта" і „Союз Українок".

— Скажіть мені, чи це правда, що в гімназії співають при кожній нагоді „Еще Польска" і „Не дамиземі"?

— Абсолютно це неправда. „Еще Польска" співається тільки при нагоді паньствових свят, а „Не дами земі" тільки в ради-годи.

— Тут, у нас, ходить чутка, що в вас дирекція зарядила збірку на поліцію?

— Категорично заперечую. На поліцію, як таку, ніхто не збирав, а був „Дзень поліціянта" і тоді така збірка являлася просто конечною.

— А чи це правда, що пані з „Союза Українок" збирали на цю саму ціль по вулицях?

— Мій пане. Доводжу вам до відома, що це видумка. Як і збірали на що наші пані, то хіба на „Лігу оброни повєтшней".

— Розумію. А як назагал з українством, як таким?

— З українством, як таким, справа мається добре. Є певні познаки, що в майбутности буде ще ліпше.

— Дуже дякую! — сказав я і зготовився до відходу.

Пан Тамтешній здержав мене рухом руки.

— Заждіть, тепер я поставлю вам кілька питань.

— Прошу дуже.

— Чому УНДО веде таку угодову політику?

— . . . . .

— То може скажете, чому „Діло" не пише ясно і отверто, чому не бе тараном по ворогах народу?

— . . . . .

— В такому разі відповіджте мені, чому так скандально випали в вас вибори?

— . . . . .

— Немає в вас відповіди?! Ех, галичани, галичани! Не маєте ви тіеї принціпіяльности, що правдиві українці.

Пан Тутешній похитав сумно головою і обтер вишком (полою) непрошену сльозу.

А я подумав:

— Галичино моя! Нічого вже тобі не бракує, тільки волинських принціпів...

Галактіон Чіпка.

„Сокіл-Батько" в 1927 р.

Кілька дат з діяльности Т-ва.

Передімною звіт „Сокола-Батька" за р. 1927. Якто? Вони ще працюють? Так! Працюють у часі занепаду ідейности серед 90 проц. суспільности, в часі, коли старше покоління привчує молоде навіть на „Рідну Школу" за процент колядувати.

Вони не тільки працюють, але й розвиваються. Так каже звіт за 1927 р. Старшина відбула в році 30 засідань (без презенційної марки!). Ведено правильно сокільські вправи, вправляло 537 осіб. Разом відбуто 596 годин сокільської руханки. Крім цього вправляли в руханні Товариства дві державні школи, до яких ходить українська молодь. Це філія академічної гімназії і III. державний жіночий семинар. Відбулися 4 відчити на тему фізичного виховання. За рік видано одну брошуру про пожарництво і 8 вязанок вправ.

Яку ролю грає площа „Сокола-Батька", так званий „Український Город", нехай свідчить це, що протягом року вживало її 18 львівських товариств, які мали там 9.421 вправляючих. Виступам тих товариств приглядалося 25.465 осіб. Тому то збіркова секція поклала великий натиск на збирання гроша, щоби поширити площу дальшим викупом. І ніхто не повірить, що протягом минулого, такого тяжкого року (повінь), завдяки енергії одиниці призбирано без великого галасу 1.796 долярів.

Живу діяльність виказує організаційна секція (по статуту Товариство має право закладати філії). В її працях брали участь також члени руханкової секції. Членів С-Б — студентів(ок) вищих шкіл працювало 26 осіб. Опікувалася секція 421 гніздами і підготовила 96 місцевин до оснування „Сокола". Протягом року відбулося 28 сокільських зїздів, 28 пожарно-руханкових курсів, 26 поїздок інструкторів, 34 організаційні поїздки і 14 люстрацій сокільських товариств. Вислідом тої праці були сокільські здвиги і прилюдні вправи в краю. Відбувалися свята в память десятиліття народнього визволення в 1917 році на Вел. Україні. Тих свят було 39 повітових і місцевих, в тім одно обласне у Львові (19. червня 1927). На неграмотних звернено в організації також увагу і в 6 гніздах відбулися курси неграмотних, які покінчило 250 осіб. Тому, що сок. організація розрослася, з початком 1928 р. почато видавати місячник „Сокільські Вісти" з метою надати організації одноцільний напрям, плекати сокільського духа і надати змісту праці в товариствах.

Стільки сухих дат з діяльности Товариства. Дехто скаже: мало, як на 6 мільонів українців у Польщі. А я скажу, що богато. Бо у нас по словам проф. Боберського: „Треба просити, щоб ми взяли участь у спільній роботі і не йшли на власну загибіль. Нас треба просити, щоб ми памятали про власне життя і не лежали бездільно при шляху народів!".

Blue boy.

Останні вісти.

Варшава, 11. квітня 1928.

(Власні телефонограми.)

СОЙМ.

(ік.) У соймі є ще деякий святочний застій. У звязку з греко-кат. і православними святами парл. ферії потревають довше ніж уряду. Всетаки після повороту марш. Дашинського з Кракова вияснилася бодай найближча програма праць сойму. І так 20. ц. м. себто в пятницю будучого тижня, на запрошення марш. Дашинського відбудеться конференція голов усіх соймових клюбів і угрупувань в справі обсади президій соймових комісій. Конференція назначена на 12. год. вполудне в кабінеті марш. Дашинського. Голови клюбів повинні прийти вже з конкретними внесками щодо своїх претенсій на обсаду президій в комісіях. Ця конференція є першою, яка заступає давній конвент сеніорів. Як зачувати 1-ка буде претендувати до головування в комісії адміністраційній, закордонній і військовій; ППС до комісій охорони праці і торговельно-промислової. Бюджетова комісія пічне свої праці в четвер 15. ц. м. рефератом посла Косцялковського (з 1-ки) про військовий бюджет. На цьому засіданні буде марш. Пілсудський, який імовірно виголосить сам експозе про військові справи.

СПРАВА ДНЕВНИКА ЗАКОНІВ.

(ік.) Марш. Дашинський дав інтервю представникові парляментарного клюбу справоздавців, у якому висловився про найближчу програму праць сойму, зреферовану вище. Між інш. марш. Дашинський заявив, що єдиною гостро-актуальною справою щодо трактування декретів, які уряд склав у соймі, це справа полагоди формальної процедури поміщення ухвал сойму у Дн. З. так, щоби ці ухвали мали практичне значіння. (Як відомо, уряд заквестіонував ухвалу сойму про анулювання пресового декрету і не оголосив її в Дн. З., як необовязуючий закон. Так створено прецеденс, у якому теперішній сойм мусить вирішити ще перед приступленням до мереторичної полагоди декретів.)

РУХ СЕРЕД ВОЄВОДІВ.

(ік.) Сьогодні приїхали до Варшави подільський воєвода Крегельський і волинський Мех. Заперечується вістку, подану вчорашнім „Крак. Курєром" про перехід львівського воєводи Борковського до Познаня. Львівський воєвода, мовляв, безумовно залишиться у Львові, а щодо позиції теперішнього воєводи Бнінського, то його просьба про димісію взагалі ще не була розглядана.

ПРОТИРЕЛІГІЙНА АКЦІЯ БІЛЬШОВИЦЬКОГО УРЯДУ.

(ік.) З Риги повідомляють про широко закроєну акцію „союзу безбожників" на території СРСР у звязку з Великодними святами. На 15. квітня заповіджено в Москві цілу низку антирелігійних відчитів, а у Вел. Пятницю і суботу з розпорядження уряду по всіх кінах і театрах відбудуться спеціяльні антирелігійні вистави. Артисти пятьох великих московських театрів на чолі з театром Станиславського рішили не виступати у великому тижні взагалі на сцені. Артистам опери заборонено співати у церковних хорах підчас свят. Крім того відбудуться прилюдні походи і демонстрації, висміваючі великодні релігійні обряди.

ПІД НАПОРОМ НІМЕЧЧИНИ.

(ік.) До Москви повернув заступник наркома закорд. справ Літвінов і негайно конферував із комісаром Чічеріном. Після конференції Чічерін розмовляв із німецьким амбасадором Ранцавом. Чічерін заявив, що процес проти німецьких інжинірів відбудеться з початком травня у Москві. Їх справу вилучено із загального процесу тзв. донецького заговору. Поступовання з арештованими нім. інжинірами значно злагіднено. Сталося це під напором німецької інтервенції.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

НОВИНКИ

— **З нашого театру.** Пишуть нам: У неділю 15-го ц. м. Театр „Кооперативи Український Театр" у Львові ставить „Ой, не ходи Грицю" вечером в 7.30 год. у салі Музичного Т-ва ім. Лисенка. У заголовній ролі виступить п. Микола Остяк, учень проф. Заремби.

— **Повиборчі протести.** У виборчій окрузі 57 (Луцьк) внесено кілька протестів проти переведених виборів. Між іншим іменем 18-ки вніс протест проти способу переведення виборів пос. Серветник.

— **Наша посолка.** Одинкова посолка Марія Яворська, директорка жіночої учит. семинарії у Львові, на сторінках „Дзєнніка Львовского" характеризує посолки і сенаторки теперішнього сойму і сенату. Перших є 8, других 8. Українці мають одну посолку (п. Мілену Рудницьку-Лисякову) й одну сенаторку (п. Олену Кисілевську). Про нашу посолку ось як висловлюється п. Яворська: „З нових посолок звертає увагу п. Мілена Рудницька-Лисякова, завзята українка, жінка з визначним політичним талантом, енергійна заступниця жіночих прав. Викладає вона педагогіку в жіночій учит. семинарії у Львові і є визначною учительською силою".

— **Трупи по селах.** У Ворохті застрілив поліцай Хвойка нарубка Стефка і зранив його брата, після суперечки з ними, лякаючись, що вони його побють. — У Сандинці, яворівськ. повіту, двох невідомих злочинців убили підчас сну 16-літнього Влад. Лехріцівського. — У селі Журавічах, пшеворського пов., селянин Драпала у приступі скажености вбив свою жінку, пасербицю, покалічив малолітнього пасерба і сам підрізав собі горло. — На забаві у селі Сокольники, поруч Львова, хтось невідомий ударив 20-літ. парубка Бочулю так сильно по голові, що цей помер.

— **Львівська хроніка.** На вул. Городецькій 131 20-місячна дитина впала з вікна із III. пов. і вбилась. — На Галицьких Пісках арештували трьох веселих молодців, які розоброїли та поранили жовніра. — На Клепарівській постріляв поліцай двох професійних вуличних опущинців, які хотіли забавитись на чужім весіллю, добиваючись туди і при цій нагоді побили поліцая, що казав їм іти до хати.

— **Нарешті.** М-ство освіти видасть розпорядок, щоби в шкільних будинках подбати за купальні, де хлопці могли би вмиватись водою в інтересі здоровля та чистоти, щонайменше раз у місяць. Коли в школі нема купалень, хлопців треба водити до лазні.

— **Рекорди.** Підчас Великодних свят було у Варшаві 18 спроб самовбивства, з яких 5 скінчилось смертельно; половина із утомлених життям — жінки. — На конкурсі популярного паризького денника „Котідієн": „Котра жінка найславніша?" найбільше голосів дістала Кюрі-Склодовська, проф. фізики в паризькім університеті, винахідниця раду. — Америк. поручник Джордж Пони вибирається на літаку довкола світа в 24 днях. — У Парижі почали заводити автоматичний телефон. У червні перших 8500 абонентів розмовлятиме без помочі телефоністок. — На Великодні свята більш 25.000 англійців замовило білети на виїзд до Франції або Німеччини. Із Льондону виїхало на свята на село стільки народу, що за один день на одній стації треба було додати 150 надзвичайних поїздів.

— **Катастрофи й нещастя.** Біля Кальо вдарились два поїзди; двох залізничників убитих, двох ранених. — На Атлянтійськім океані гуляв борвій. — У Смирні землетрус не втихає. — На Зьвавкані у повені згинуло 9 осіб; частина залізниць припинена. — У пристані Регля біля Гавани згоріла горальня вартости 4 міл. дол. Згинуло 80 моряків при ратунку. — Біля Нижнього Новгороду метелиця перервала залізничий шлях.

— **Заробітки інтелігентів.** „Слово Польске" подає цікаву порівняну статистику заробітків поодиноких професій, беручи за зразок доходи львівських громадян. Послухайте: із лікарів, що працюють у середмісті двох заробляє місячно 160 золотих; 12 — 320 зол.; багато із них не більше як 350 зол.; половина 660 зол., чотирох 1000 зол.; двох 1600 зол.; одна 3000 зол. Тепер адвокати; є їх у Львові 700; 70 у середмісті. 1 заробляв 160 зол., місячно, 20-х до 500 зол., 19-ох — до 600 зол.; 8-ох — більш 1000 зол.; 10-ох — 1600 зол., 3-ох — 2000 зол., а один — 3200 зол. Зате з пяти нотарів у Львові один заробляє 5000 зол., один більш 5000 зол. а один більш 6000 зол. Пересічний держав. урядовець 1-ого степня із скінченими правами має місячно 250 зол. Стільки заробляє найменший маніпуляційний урядовець. Бо пересічно скромний банковий урядовець одержує 300 зол., прокуристи 850 зол., заст. директора 1200 зол., а директор банку 4800 зол. місячно. У нафтових фірмах звичайний урядовець дістає 1000 зол. Поруч цього бідною виглядає пенсія голови скарбової палати або старости: 700 зол. Стільки дістають краші помічники у львівських крамницях. Молодий послужник у крамниці дістає 360 зол. — себто стільки, що пересічний інтелігент з університетською освітою.

— **Ноблівські цьогорічні нагороди** будуть вищі як досі. Попереднього року нагороди були обнижені, наслідком високих податків, які тепер є злагоджені. Цьогорічна сума нагород буде 784.698.50 кор. Капітал премії виноситься тепер 31 міл. швед. кор., а крім цього має за 2.3 міл. землі та інвентаря. Минулого року лавреати Нобля дістали 121.187.40 кор., а цього року дістануть 156.938 кор., отже кожний лавреат літератури, медицини, фізики та хемії дістане на 35.500 шв. кор. більше як минулорічні лавреати.

— **Нова форма еспанки.** У Франкфурті вибухла серед шкільної молоді нова форма заразливої недуги, споріднені з еспанкою. Недуга проявляється загальним ніяковим почуванням, а після кількох днів пухнуть горлові железа, наступає гострий біль головно на потилиці і горячка доходить до 40 ст. Після двох днів пропасниця минає, а тіло вкривається румянцем, що щезає за тиждень. Місцеві лікарі кажуть, що є це недуга відкрита англійцем Дюкс 25 літ тому і названа „четвертою недугою". Коли на неї недужають старші, недуга має гострішу форму.

— **Вплив Жіль Верна.** Із франц. міста Амієн приїхали у Париж два 15-літні хлопці, що ходили по крамницях і купували силу ріжних предметів до подорожі: білля, харчі, парфуми, несесери. Коли вони брали на залізниці білети І-ої кляси в Орлеан, один поліцай задержав їх і завів у комісаріят. Там вони розплакались і заявили, що вибирались в Америку до Індіян, начитавшись Жіль Верна. Один із них „позичив" собі крадькома у батька 10.000 фр. і з цим капіталом хлопці рішили зазнати пригод, змальованих улюбленим письменником. Покищо вони вернулись до хати. Де складуть родичам справоздання із своєї подорожі в Париж і назад.

— **Чудасії.** В околицях наддунайської Сави, місцевости Прізренд, населення захвилювалось на звістку, що там найшли двуголового вужа. Місцеві селяни довго пробували його зловити живим, тому, що між ними панує повір'я, що такий вуж є „післанцем божим". За якийсь час вужа зловили і передали окружній владі. Вуж жив тільки дві години; він мав справді дві голови, добре розвинені. Вуж є на 30 цм. довгий, сірий і належить до породи званої „великодним вужем", тому, що звичайно появляється біля Великодня. Цей рідкий зразок переданий в зоольогічний музей. — У Парижі істнував до цього часу тільки один клюб ідувів „Клюб сто"; його члени організували вряди-годи обіди, в яких участь могли брати лише міліонери. Тепер основали там новий клюб „100.000", призначений для „середнього француза". Його голова заявив, що на те, щоби добре зїсти не треба бути міліонером ні багатим, а... читати журнал згадного клюбу, який подаватиме приписи дешевих і добрих страв, а також адреси добрих і дешевих ресторанів. Журнал упевняє, що буде вільний від реклями і купецьких інтерессів. Щасливі його члени і ті, що вірять у нього...

— **Світова всячина.** В Японії арештували 1020 членів тайної організації, що мала вбити мікада і почати соціяльну революцію; організація діставала гроші із СРСР. — Мадярська преса подає вістку, що в Міляно пробують підписати договір Туреччини, Греції, Болгарії і Мадярщини під проводом Італії. — У московськім державнім театрі застрілився жидівський скрипач Креін, як кажуть по причині антисемітської поведінки директора. — У Ню Йорку помер один із найстарших америк. сенаторів Депю в 94 р. життя. — В однім костелі у Лізбоні найшли 24 бомб. — Грецький парлямент вносить законопроект, щоби збільшити кару за комуністичну пропаганду. Румунський міністр закорд. справ зголосив свою димісію. — Радіч проповідує порозуміння Югославії, Болгарії та СРСР проти Італії, яка хоче забрати Дальматію. — Славний філядельфійський бібліофіл Розенбах купив у Льондоні на ліцитації рукопис „Нової Гельоїзи" Русо за 20.000 фунт.

— **Страстні псальми.** Злучені хори Святоюрської та Успенської (Волоської) церкви відспівають в пятницю дня 13. квітня страстні псальми. Початок в церкві св. Юра точно о год. 4.30; в Успенській церкві о год. 6-ій веч. (Солісти пп. Н. і О. Головківні, Сушкова, Філясова, проф. Орленко, З. Попель, д-р Сірко і інші. Дирігенти: в Святоюрській церкві п. І. Охримович, в Успенській церкві д-р Нежілка.

— **Пригадка. Звичайні Загальні Збори акціонарів Земельного Банку Гіпотечного.** Спілки акційної у Львові відбудуться дня 30. квітня 1928 р. в салі „Сокола" (дім Т-ва „Дністер" у Львові, вул. Руська 20 партер) о год. 4 попол. До голосу на Загальних Зборах є уповажнені ті акціонарі що найпізніше 14 днів перед Загальними Зборами зложать вимагану статутом скількість акцій враз з незаплаченими купонами в Дирекції Земельного Банку Гіпотечного у Львові, або в заряді Агенції того Банку в Станиславові, або в „Українській Щадниці" в Перемишлі. Управнення до вступу на Загальні Збори будуть видані легітимації (§§ 65. 67 і 68 статута). **Вп. Акціонарі, котрі не відібрали ще своїх акцій, якщо наміряють взяти участь в Загальних Зборах, зволять про те повідомити Дирекцію Банку, заподаючи свою адресу, щоби їм видано в час легітимації на Збори.**

Високоповажаний Пане Редакторе!

В ч. 59. „Діла" надруковано заяву лікарів О. Плітаса та А. Іващенка, в якій вони намагаються свій вихід зі Спілки Українських Лікарів в ЧСР представити у вигляді, що цілком не відповідає дійсности, та кинути тінь на Спілку. Оскільки Шановна Редакція надрукувала ту заяву, сподіваємось, що в інтересі правди не відмовить уміщенню і цього нашого листа.

На вихід лікарів Іващенка та Плітаса зі Спілки Загальні Збори Спілки дня 19. січня 1928 реагували такою резолюцією:

„Загальні Збори СУЛ в ЧСР, заслухавши заяви д-ра Іващенка та д-ра Плітаса про вихід з числа членів Спілки, знаходять форму заяв ганебною, а закиди та наклепи, зроблені в цих заявах по відношенні до Президії Спілки, цілковито безпідставними. На ці закиди, які були висловлені п. Іващенком на попередніх Загальних Зборах, Збори реагували тим, що одностайно відкинули їх, Президії висловили довіря, обравши її в тому самому складі одноголосно (при утриманні від голосування тільки двох — Плітаса та Іващенка). Самий вихід пп. Іващенка та Плітаса зі Спілки Загальні Збори приймають з повним задоволенням, бо ці панове завжди відмовлялись від позитивної праці в Спілці, а навпаки постійно виявляли спроби внести до Спілки розклад". Резолюція ця була ухвалена також одноголосно.

В своїй заяві пп. Іващенко та Плітас, хоч самі перебували в Спілці лише рік, претендують на оцінку діяльности Спілки за весь час її істнування (більше 5 років). В минулому та діяльність безпосередно торкалася цих панів хіба лише тим, що власне старанньми членів теперішньої Президії Спілки б. студент Харківського університету Плітас, що називався лікарем української армії, зміг дістатися до Праги та одержати допомогу, щоб ще на протязі більше ніж 3-х років студіювати медицину, доки одержав лікарський диплом. Зрештою спроби кинути тінь на Спілку не зможуть нічим змінити репутації Спілки в очах тих, хто хоч трохи поінформований про її діяльність. Спілка українських лікарів явилася першою науково-професійною організацією, закладеною українськими еміґрантами в ЧСР. Підтримана морально та матеріяльно урядовими чинниками ЧСР Спілка розвинула таку видавничу діяльність, як жадна інша її подібна організація. За видання першого великого українського медичного журналу та першого лат.-україн. мед. словника, які йшли переважно на Радянську Україну, а також за цілу свою професійно-громадську працю Спілка здобула такі виразні докази признання з боку широкого загалу українських лікарів на всіх українських землях, що їх не захитають демагогічні випади ріжних панів типу Іващенка чи Плітаса.

Щодо права Спілки виступати в імени всіх українських лікарів в ЧСР, то такого права Спілка ніколи собі не присвоювала. Як одинока урядово затверджена організація українських лікарів в ЧСР, що обєднує і досі переважаючу їх більшість (має в цілій ЧСР 37 членів, з того 17 в Празі), Спілка скрізь і завжди виступала лише в імени своїх хчленів. З перебуваючих в ЧСР українських лікарів поза Спілкою є не більше десятка, в тому числі кілька осіб, що за свої негідні вчинки або були виключені зі Спілки або були примушені „добровільно" виступити. До цеї власне другої категорії і стосуються автори зазначеної заяви.

За Спілку Українських Лікарів в ЧСР:
Проф. д-р Б. Матюшенко, голова; **д-р Ю. Добриловський,** заступник голови; **д-р І. Ортинський,** секретар.

Прага, дня 2. квітня 1928.

Театри.

„Кооператива Український Театр" під дир. Й. Стадника (вул. Шашкевича): Перерва.

Міський великий театр:
12-го 7·30 веч. „Гамлет".
13-го г. 7·30 веч. „Статисти життя", комедія Бірабо (премієра).
14-го г. 3 попол. „Паганіні" (знижка).
15-го г. 7·30 веч. „Статисти життя".

Міський „Театр Новин":
12-го г. 8 веч. „Леді Шік".
13-го г. 8. веч. „Леді Шік".
14-го г. 8. веч. „Леді Шік".

КІНА.
„Аполльо": „Скандал у Петербурзі".
„Лев": „Князь Селіман" Декобри.
„Палас": „Герої вогня".
„Фатаморгана": „Паризькі нетрі".

Дописи.

ТУРКА Н/СТР. (Уконституваня громадської ради). Місьна рада, вибрана ще в дні 3. VII. 1927, уконституваласи щойно в дні 31. III. 1928. В склад нової громадської зверхности увійшло 3 жидів, 1 поляк і 2 українців, а саме д-р М. Кондрат і М. Яворський Косачевич. Цим способом нарешті погребано у нас комісарщину, яка панувала в нашому місті повних 10 літ! Правда, наслідком ріжних виборчих надужить, якими займалися щойно тепер станиславівським воєвідством вирішені виборчі протести, бурмістром міста став давній комісар в особі М. Грудзінського, однак є оправдана надія, що він остаючи під контролею нової громадської ради і асесорів, як слід покерує управою міста Турки.

ДОЛИНА. (З культурно освітнього руху в повіті). Дня 18. березня ц. р. відбулися при співучасти відпоручника філії „Просвіти" в Долині д-ра Горбового оснувательські збори читальні „Просвіти" в Суходолі. Імпульс до оснування читальні вийшов від самих селян, у яких вага просвітних справ находить повне розуміння. Зацікавлення просвітою серед селянства величезне, найкращим доказом чого може послужити громадний вписи у члени читальні, який виказав більше сотні осіб. На цих-же зборах рішено приступити негайно до будови власного дому: особистий склад виділу читальні дає певну запоруку повного успіху. — Дня 25. березня ц. р. відбулися при співучасти згаданого відпоручника філії „Просвіти" в Долині оснувательські збори читальні „Просвіти" в Лоднні. Село це колись дуже свідоме, будиться тепер до активного громадянського життя, а теперішнє заінтересування читальнею, до якої вже вписалося поверх сто членів, ворожить йому кращу будучність.

ДРОГОБИЧ. (Вистава „Бориславського Бояна"). Милою несподіванкою для тут. громадянства була вистава силами драм. гурта „Бориславського Бояна" народньої оперети „Запорожець за Дунаєм" у дні 25. III. п. р. „Борисл. Боян" звертає своєю рухливістю від кількох літ на себе увагу завдяки кільком одиницям, які дають доказ, що при добрій волі навіть малими силами можна довершити хосенного діла, оскільки ті сили дадуться підпорядкувати одній цілі. Під тим оглядом може „Борисл. Боян" послужити приміром деяким осібнякам з тенденціями відосередними й на дрогобицькім ґрунті.

Заслуга цього подвигу, що маленьке місто Борислав спромоглося на виставу української оперетки своїми силами, належиться всецілo М. Дубові, який і грав у ній головну ролю (Карася). В парі з Е. Щуровою (Одарка) були вони обоє атракцією цього вечера і то як під оглядом гри так і голосу. Та з другої сторони, хоч яка імпонуюча є постанова виключно своїми місцевими силами виставити песу, то все таки не треба було її за всяку ціну придержуватися, якщо не було сил на місці до обсади деяких інших роль... Не зле вивязався зі своєї задачі тенор Лепкий (Андрій), хоч правда, більше під музикальним, як під драматичним оглядом. Натомісць під оглядом гри дуже добра була С. Пятницівна (Оксана), що своєю появою, граціозністю і ніжністю робила миле враження. Одначе треба співати на салю, а не за куліси, і відважніше атакувати вищі тони. Вертаючи до цілости, треба ще замітити, що за богато місць співано надто свобідно, відповідно до спроможности даного голосу. Орхестра в складі 6 осіб була незла, хоча в кількох місцях розходилася зі співами (прим. партія післання султана). Рівнож фортепян враджував за часто тенденції прискорювання та скорочування останніх частей тактів. Гурти, з перевагою жіночих голосів, були добре зіспівані; також хореографічні сцени виходили зовсім гарно. Дирігував В. Костик.

Гість.

ОПОВІСТКИ.

Замісць святочних бажань, зложив Вп. п. дир. Микола Заячківський 25 зол. на Українське Т-во Опіки над Інвалідами, а 25 зол. на Українське Т-во Допомоги Еміґрантам з Великої України.

Порадня матерний вул. Ходоровського ч. 15, повідомляє, що лікарські ординації відбуваються кождого дня рано від год. 9-тої; пополудни від години 3-тої. Насвітлювання кремінною лямпою в ціні по зол. 2 відбуваються кождого дня. — Управа. 6—?

Порядок Богослужень в першій міській церкві Успення Пр. Д. Марії (Волоській). Дня 12. IV. Великий Четвер: В год. 8·30 Служба Божа св. Василія Вел. з Вечірнею. В год. 6. веч. Страсти Христові. — Дня 13. IV. Велика Пятниця: В год. 9. Царські Часи, год. 11. Вечірня і винесення Плащаниці, год. 6. веч. Псальми а опісля Єрусалимська Утреня. — Дня 14. IV. Велика Субота: В год. 8·30 Служба Божа Василія Вел. з Вечірнею. — Дня 15. IV. Світлий Празник Воскресення Христового. В год. 4·30 рано Надгробне, год. 5. рано Воскресна Утреня, год. 6, 7, 8, 9 і 12 читані Служби Божі, год. 9·30 співана Служба Божа, год. 5. Вечірня. — В світлий Понеділок і Вівторок порядок Богослужень як звичайно в неділі і свята. Управа парохії при Церкві Успення Пр. Д. Марії. 1-1

Товариство „Сокіл-Батько" прийме негайно сторожа на площу при вул. Стрийській, письменного. Службові свідоцтва вимагані. Особисті зголошення в канцелярії товариства при вул. Руській ч. 20, від год. 10 до 12. 1936 1—1

Нова кухня Вітамінова, 12 арк. друку, поверх 1000 приписів, вже вийшла з друку. Ціна книжки 7 зол. за брош. прим. Хто бажає мати оправний прим (півполотно), платить 8·50 зол. Оправний прим. в ціле полотно з золоч. витисками на хребті 12 зол. На почтову оплату долучити 50 грош. Раніш оголошувані ціни неважні! Висилається лише за попереднім надісланням готівки! Хто хоче довго жити, здорово виглядати, хто хоче мати здорові діти, хто хоче ощадно а добре їсти, мусить варити після приписів „Нової вітамінової кухні". Частину книжки, де є мова про кухню для хорих і дітей, де є мова про дієту у ріжних слабостях, зладила авторка по вказівкам д-ра О. Рибачевського. Наклад книжки дуже обмежений. Хто не поспішить замовити собі книжку зараз, то літом її вже не дістане. Замовляти у В-ві „Русалка", Львів, вул. Куркова ч. 10. 1939 1—?

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.